

Felvidéki Híradó.

TARSADALMI és KOZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Égőz évre 4 frt. Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.

A lap személyi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadójára, azaz a Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.
A hivatalos hirdetések, kéziratosok pontig kerülnek beklendíteni.

HIVATALOS HIRDETESEK DIJA

100 szög 2 frt. ezenül minden megkezdett
száz szöng 50 kral több.

A perselygyűjtés egyik célszerű módja.

F. — Az egyesülés, bizonyos közös cél, vagy rokon eszme előérése, tagadhatlanul a legjobbnak bizonyult kísérlet.

E tapasztalat újabb egyesületeknek adott már lélet, melyek speciális jellegükben egymástól többé-kevésbé elütnek. Az egyesületeknél a fölött nem is lehet disputálni, hogy melyik jobb, és melyik szükségesebb. Csúpan arról lehet legfeljebb szó, hogy melyik karol fel nagyobb dimenziókat. Az ilyenek aztán nagyobb erőt igényelnek, hogy céljukat elérhessék, tehát nagyobb pártolásra is van szükségük.

Ilyen egyesületek a közművelődési egyesületek, melyeknek lobogói alatt a legkülönbözőbb elemek egyesülhetnek. Itt közreműködnek Magyarországi honleányai; a vármegyék áldozatokat helyeznek a közművelődési egyesületek oltáira, s kérvényeket intéznek kormányhoz és képviselőházhoz hogy jótékony célú sorsjátékokat engedélyezzen; az önálló törvényhatóságú és rendezett tanácsú városok hazafias közönsége is megteszi kötelezettségét; az ország legtekintélyesebb pénzintézetei és részvénytársaságai is meghozzák áldozatukat; végül az egyesületek és testületek jua része is oda sorakozik a békés küzdelmet hirdető lobogó alá.

És megis, a közművelődési egyesületek csak lassan közeledhetnek nemesebb céljuk felé!

A stagnációnak okai fölött elmélkedvén, be kell ugyan egyrészt látnunk, hogy a sokfelől zaklatott társadalom óriási áldozatokat hozott már eddig is a megszégyenítő kiható nemzeti szent ügy oltárára, de másfelől meg lehetetlen elfojtanunk azon fájdalmas sóhajt, hogy a közművelődési ügy érdekében még sokan nem tettek semmit. Beismerek sokan a közművelődés céljának nemese és szükségese voltát, s elbven szöszölői is lennének, csak anyagi teherrel ne volna összekötve.

Itt van a gordius esomó, melynek megoldása a legnehezebb feladat. Itt már az egyéni természet az, mi utáiban áll az adakozásnak.

Vannak ugyanis korráltak életmódra kényserült emberek, kik a nemese célra való tekintetből, minden utógondolat nélkül áldozzák fel pár forintnyi tagdíjaikat a haza oltárára és ismét olyanok, kik nem szeretnek részt venni semmiféle mozgalomban, mert pénzbe kerül, holott ok mince nem álvatva a mindennapi élet leg-egyszerűbb gondjainak.

Igy állván a dolog, ezeknek mellözöve, hogy ne mondjam lenézésével, oly eszmék után kell gondolkoznunk, melyek az egyének méltányos kényserítésével válnak a közművelődési egyesületeknek javára.

Az eszme, a mit ez alkalommal felvetünk, voltaképen nem új csakis

az alakja. Óhajtanánk, hogy minél általánosabban terjedne el. Néhány nappal azelőtt hallottunk egy esetet elmondani, melynek körülbelüli tartalma az volt, hogy x. vármegye régi idők óta meghatározott (egy aranyat) összegzett szedett dispenzációkért, ma azonban e szokástól eltérőleg azt mondja a hivatal főnöke, hogy adjon a fél azért az irnoknak 1—2 frtot.

Íme, itt van egy példa!
De mennyi az ügyes — bajos embereknek száma, a kik a különböző körökben felvilágosítások után járván, helyes utra tereltetnek s ügyök allásáról teljes és tiszta képet nyernek! Vajon mi lehetne ilyenkor a legszebb köszönetnyilvánítás?

Bizonyára az, ha a hivatalokban gyűjtő-persely volna kitéve pl. ezen felrattal »A hivatali szolgálatlál összeférő apró szivességekért a F. M. K. E. javára« s az ügyes — bajos fél ebbe tartóna tenni akár meghatározott, akár tetszésére bízott összeget. És ezt a fél nem is vehetné zokon azon esetekben, midőn a felvilágosítás nyújtása a hivatalnok egyéni és magán szivességének jeleit viseli. Ellenkezőleg rosszabbul esnek a félnek, ha ezen esetekben udvariasan elutasítatik.

Annak a kérdésnek eldöntése, hogy hol és miként lehetne ezen perselyeket felállítani nem lévén feladatunk, csak azt jegezzük meg, hogy az ez úton adományozandó összegekből évenként szép pénz jutna a központ-

ba s hiszük, hogy hazafias tisztviselőink a közművelődési egyesületek javára szivesen hoznák meg azon áldozatukat, melyeket idővesztéség címén igényelne tőlük a közönség.

Az egész tehát, a mit olajtanánk, ekképen volna formulázható: Minden hazafias hivatali főnök, álljon bár nagyobb, vagy kisebb hivatal élén, saját hatáskörében tegye meg azt hogy gyűjtőperselyt állítson fel hivatali helyiségeiben, s utatsa alantas tisztviselőit, hogy a köteleességükből nem folyó felvilágosítások és apróbb szivességekért fizetlenségük mindig a perselybe néhány krajcárt.

Hiszük, hogy a közönség szivesen fog áldozni, ha némely esetben nem is a gyűjtés céljért, hanem az élvezett hivatali szivességért. A begyűjtött krajcárok pedig megfogják teremni gyümölcseit.

A HÉT TÖRTÉNETE

A megyei reform tárgyanban folytatott vitának első felvonása bevezetődt. A képviselőháznak e hó 13-iki ülésén történt meg végre hosszas és fáradszó küzdelem után a megyei reformot általánosságban illető szavazás. Az eredmény az lett, a mit jóformán mindenki már eleve sejtett, hogy a javaslat elfogadtatott a részletes tárgyalás alapján. A javaslat mellet szavazott 261 képviselő, ellene szavazott illetőleg nem fogadta el 99 képviselő; tehát 162 szöngyi többséggel fogadta el a képviselőház a tisztí kinevezés elvét.

TÁRCA

Szerelmeim.

A Felvidéki Híradó eredeti tárcája.

Nem, határozottan nem Szana Tamás Magyarország legnagyobb írója, Hogy irodalomtörténeti stílusban beszéljek: már Dóczy Lajos is kifejezést adott »ebbe« kétélynek, midőn megírta azt a híres verset, melyben utalva e csimadasiágtól egészen a némileg irodalmi jellegű könyvkötészet nemese foglalkozására s felállítva a »casatum non est pictum« elvét emigy kiáltott fel: »Hát miért lett ró Szana Tamás?« Pedig akkor Szana még nem is írta meg a »Magyar költők szerelmeiről« szóló könyvét s így Dóczynak sem volt anyyi oka — a mellőztetés emén — a haragra. Nekem már azért is okom volna, hogy Szanára haragudjam. De hát lehet-e Szana Tamásra haragudni. Oh nem! Ártatlan bogár ő. S ha elgondolom, hogy szegény Szana csak holt költők szerelmeivel bíbelődött, magam pedig még sokáig akarok élő (ha nem is költő) lenni, még érteni is tudom a Szana eljárását, melyet az én szerelmeimmel szemben tanusított.

Mint hogy azonban kétélyeim vannak az iránt, hogy vajlon élni fog-e még Szana, mikor én halott leszek (elvégre is: Szana sem elhet örökké s kérdés szülnék-e a jövődő századok új Szánát!) kénytelen kelletlen magamnak kell hozzá látnom, hogy »szerelmeim«-met az utókor számára megörökítek.

Tehát...

Nyolc éves voltam s odahaza »mókus«-

nak hívtak, mikor annak a bizonyos első szerelmemnek nyavajaja tagajmba fészkel. (Tagadhatlanul elég korán lepett meg s meg is látszik rajtam. Rettenetesen sovány vagyok.)

A nyolc éves kor egész rajongásával és nyalankságával szerettem egy husz éves leányt.

Akkor még (szinte csodálat) platonikus érzelmű voltam s a leány nem tudott róla.

Pedig monthatom nagyon szerettem. A dajkam óta (aki — jól emlékszem — nagyon szép, Blaháné arcu menyecske volt) idegen nőt annyira nem szerettem. Egy házbán laktunk s szegény anyam sosem tudta, hogy mért viselem magam olyan jól. Pedig csak nem követhetek el csinyeket, hogy aztán az Ideal (akkor még nagy »i«-vel írtam e nőszemélyt nevet!) tanuja legyen, ha büntetését tancol rajtam a virágos. Jól viseltem magam és szerettem. Edes anyam statisztikai adata szerint ez időtájt sokkal kevesebbet ettem és sokkal többet sóhajtottam. De azért elég jó szanban voltam. Hatarozottan emlékszem, hogy a szomszédék Lidje, aki két évvel fiatalabb volt nálam, uszonna idején többször nevezett szép fiúnak. Ezert az uszonam felét mindig neki adtam, de egyeből nem viszonzotam szíve érzelmét.

(A történeti hüség kedvéért megjegyzem, hogy Lidi — nem halt bele. A prózai természet! Szeretni reménytelenül és béle nem halai! Ki olvasott már ilyet a — Gaspar olvasókönyvből?)

Én tehát platonikusán szerettem husz éves Idealomat. Feláldoztam volna érte az életemet, de soh'sem kívánta. Egy tehát megelégedtem azzal, hogy a kutyáinkat és macskáinkat, s mindazon lényeket, melyek nem részeseletk abban a szerencsében, hogy

már előbb megkereszteltették volna, most az ő nevével neveztem el. De hajh! Már akkor tapasztalnom kellett, hogy a butaságon kívül mi sem örökövelo.

Egy napon boldog voltam. Közelemben lehettem az Idealomnak. (Oh sohasem fogom megmondani nevet a csalának! N. B. Ezt annál könyvebben megtehethi mert nem is emlékszem reá. De mindegy! Legyen büntetése az, hogy neve nem lett halhatatlan!) Közelemben lehettem, mert az Ideál diózt a barátnővel. Diózt és vesztett. Nyolc éves szívem vértét, hogy oly szerencsétlenségem láttam őt a játékban, de hát nem is lehetett másképp, mert hisz szerencsés volt — szerelmemben. Oh ugy szerettem...

De hát segíteni akartam rajta minden aron.

Terveim hamar megjött. (Az én terveim akkor gyorsabbá jartak, mint most a somlyói vicinális vasut.) Mikor észrevettem, hogy az Ideal dió egyre fogynak, odaszótktem a jatszó leányokhoz és mindeniktől loptam néhány diót. (Igensis loptam. Előtem és utánam ki az a ki nem loptott szerelmeiből? Ki diót, ki eszmét természetesen vershez, ki meg egyebet...) Loptam s a loptott diókat titkon át nyújtottam Neki. Azt hittem, hogy most már csak észre fogja venni onfalldozó szerelmemet. S e helyett? Az ideal rikácsoló (csak azért is rikácsoló) hangon felkiáltott.

Lányok ez a mókus kölyök lopja a diókat!

S aztán szomorú esemény történt. A lányom nekem estek s az udvar nekem Königrázt lett. Nagyon megverték. Ki is verték belőlem a szerelmet, első szerelmemet. Nem is voltam azután szerelmes — második szerelmeimig. (Különben azt hiszem mindenki

igy van vele.) Azt azonban már hosszúból sem halgotom el az Idealról, hogy tavaly találkoztam vele s konstaltam, hogy harmincöt éves, esunya, szépsős és kilenc gyermeknek a fésületlen anyja. Ugy. —

Oh második szerelmem...

Akkor — Isten bocassa meg nekem — veresket keztem írni. Versem rossz volt mint — meggyőződtem róla — a leány a ki szerettem. Ha ma el tudnám felelni a veresket is, mint tudtam felelni a leányt! I de nem lehet. Mint Richardot almbán ki-sértektént üldöztek azok a szegények, kiket megölt, úgy üldöznek engem azok a nyomorult versek, melyeket teremtettek.

Különösen egy: »Gör Aladar« aki csak azért lett Aladar, mert ritme volt szükségem a madár szóhoz. Oh ez a »Gör Aladar« Hős költemény volt — borzasztó meg kimondani is — tizenkét ének. Egyetlen körülmény, a mit enyhíthetnek tudok felhozni, az hogy a hetedik énekénel nem jutottam tovább.

Akkor beteg lettem. Áldott betegség.

Különben, hogy beteg lettem, annak a leány, a második leány is oka volt Blankának hivatás és bamulatosán szép volt. A szépsége miatt egyszer a lovasútról el akarták loptani. (O maga beszélte el nekem tizenkét éves korában, én akkor tizenegy éves voltam. És már is mennyi vers nyomta a lelkemet! Oh mea culpa...) Szép volt és kacér. Esküdtött, hogy szeret s az iskolatársaságunk is azt esküdte. (Nem, hogy engem, hanem, hogy őt szereti.) Kétségbeestem. Az iskolatársaságot megvertem (ő még gyengébb volt mint én) aztán beállítottam a leányhoz: Kisasszony!

(Blanka lejeggette a vajas kenyérét. Megjegvede az unnepeké hangtől.)

Entán Prónay Dezső br. kérte a házat, hogy halassza el a törvényjavaslat részletes tárgyalását őszre, a mikor a garanciális törvényjavaslatokat is bejuttatja. Prónay indítványa mellett pártfőnök felszólalt: Apponyi, Helyi, György Endre, Almássy Sándor és Eötvös Károly. Erre Szapáry miniszterelnök ismétlenül kijelenté, hogy a részletes vitát már 14-én megakasztja kezéni; s ezzel kezdetét vette az obstrukció. Vagyis ama rendszer, hogy mindennap arról fognak vitatkozni, örökös névszerinti szavazásokkal, hogy voltaképpen masnap mibe fogjanak bele. Így volt ez már az általános szavazást követő 14-én is. E napra már megelőzött három névszerinti szavazást kértek, közöttük egy olyant, melylyel azt döntötték el, hogy hát mit fognak határozni-holnap.

Enen a napon, tehát 14-én, 100. szótöbbséggel szavazta meg a kormánypart a részletes vitá azzonnal való megkezdését. A kocka el van vetve, s az eredményt most még senki sem tudhatja.

A Budapesti Hirlap úgy vélekedik, hogy az események valóságba vezetnek. E valóság végződik Szapáry visszalépésével s a szabadelvű part és kormány újabb alakulásával, hogy Csáky, Szögyény vagy más valaki, egy koncilias miniszter veszi át az elnökséget s a varmegyei törvényjavaslatlalt az egész közigazgatási reformot leveszi a napirendről s elhalasztja a jövő országgyűlésre, tárgyaltatvan tavaszi budgetet, német vámszerződést, kuriai bíráskodást és egyéb folyó ügyeket. Sokkal elegebbé válik azonban a politikai helyzet, ha Szapáry forszirozza a javaslatot és maradást.

Magyarország kereskedése a külfölddel szemben a múlt évben elérte a legmagasabb fokát, am-nnyiben túlépte az ezer milliót. Eddig le Magyarország passzív állam volt kereskedelmi viszonylatában s csak nagy ritkán fordult elő, hogy kivételül egy kevéssel meghaladta hozzatunkat. Az utolsó két esztendőben azonban Magyarország elkezdett aktív lenni. Az 1890. évben 39 millió ft. értékkel vittünk ki többet, semmit hoztunk. Ez aktívist első giette a múlt év jó termésén kívül a sálítási díjak tetemes leszállása a magyar államvasutakon és ezek versenyé s nyomása folytán a maganvasutakon és a Dunán is. Hogy jövőben megtarthajuk-e ezez aktivitást, arra a szállitas oiosósága s az új kereskedelmi és vámszerződések nyujtanak reményt

A szerb regnenség és kormány feltűnően korrekt és körültekintő akar lenni monarchiánkkal szemben. Ezt mutatja amaz uti-ter, melyet a fiatal Sándor király számára készítettek. Ugyanis régebbi terve a szerb regnenségnek és kormányának, hogy fiatal királyát bemutatja Sándor csmak. Erre az utazásra a mostani vakációt használják fel, de egyuttal elviszik Ischibe is, hogy ő felségének is bemutatassák. A szerb kormánykörök el vannak telve szép reményekkel aziránt, hogy királyuk jó benyomást tesz Ischiben, hogy az osztrák-magyar monarchia jóindulatát biztosítják a kis Sándor király által képviselt Szerbia számára.

Oroszország terjeszkedik. Mig itt Európában azt vélik látni, hogy az oroszok előnyömálása a Balkánon megakadt, addió folytatják hódításaikat kelet felé még pedig sikeresen. Az orosz áradat terjed folyton, a mirol két rövidke hír lesz tanusagot. Az egy szerint az orosz kormány Perzsiától egy újabb terület átengedését erőszakolta ki a Kaspi-tenger déli partján, ugy hogy egy jelentéktelen partvidéket leszámta, az egész tengert saját birtokába bekezelte mar. A másik hír Bokhara tartományának formális bekebelezését adja a világnak tudtára azaz, hogy a bokharai orosz úgynök az emir megbízásából folyamodott engedélyért az orosz kormányhoz hogy az emir Oroszországban tartózkodhassék, a mit még is engedtek. Mivel az emir tavolléte alatt zavargások törhetnek ki, orosz katonaság fogja a rendet fenntartani. Mas szöval ez annyit jelent, hogy Turkesztan fölirtományja a rejtélyes Bokhara, melybe csak pár évtized előtt idegen ember labát be nem tette, s Vambéry volt az első civilizált európai, aki behatolt, a hirt hozott az ottani világról ime a röviddel előbb még az ezerégeszakai mesék országa ma már muszka provincia, melyben keresztül vasuton halad a szlav hódítás tavói, de szem elől soha sem tévesztett céljai felé.

Kultúregyesületi közgyűlés.

A F. M. K. E. tucromegyei tagjainak rendezte elő közgyűlést, e hó 13-án d. u. 3 órakor tartott meg szép érdeklődés mellett a varmegyeház nagytermében.

Rakovszky Ivan cinök örömmel üdvözölvén a közgyűlésen Justh Kálmán főispán úr ó méltóságát és a szép számmal megjelent ta-

gokat, részvételjes szavakkal emlékezett meg özv. Beniczky Albertnek, volt egyesületi tag elhunytáról. Bejelenté továbbá, hogy a megyei választmánynak egy érdemes tagja, Kosztolányi Béla, a megyéből hivatali állásánál fogva eltavozott s ezzel egyfeljéleg helyébe választmányi tagul Cserei Emil mártoni r. kath. plébános ajánlotta. Az ajánlat egyhangulag elfogadtatvan, attért a közgyűlés a magyar nyelv tanításában és a magyar hazafias irányú szellem fejlesztésében legnagyobb sikert felmutató tanitók jutalmazására.

E kérdésnél nagyobb vita keletkezett afelett, hogy állami tanító segélyezessék-e vagy nem. Minthogy azonban ezen kérdés még nagy általánosságban sincs eldöntve maguk a kultúregyesületi központok által sem, e tárgyban nem határozott a közgyűlés véglegesen. Entán abban állapodott meg a közgyűlés, hogy a kir. tanfelügyelő által ajánlott négy tanító, büzsősága és helyes irányú nevelése elismérésül 20—20 frntnyi tiszteletdíjjal fog — a helyi választmányi pentaráló — részesíteni. Az ez alkalommal kitüntetett tanitók a következők: Vargovics János tucromesztartoni r. kath. kantortanító, Schlachta János mosóczi r. kath. közs. isk. tanító, Blumentfeld Pölöp kuthai izr. magantantóztet-ulaidonos, s végül Proksa L., podhragyé ev. hirt. tanító.

Ezután következett a jövő évi költségvetési előirányzat megállapítása, mely szerint bevétel az 1892. évre 408 frt. ebből kiadás 90 frt. maradvány 318 frt.

Végül mint fontosabb ügyet megemlítjük még, hogy a zúzóvarralj egyesületi óvoda ügyének vezetését a megyei választmány magára vállalta. Ez által az óvoda ügyének kezelésében és felügyeletében nevezetes fordulat állott be. Nevezetesen, közelebb éri azon állapotot, mely egyben-másban a hiányokat azonnal megszüntetheti. Az óvoda fenntartása azonban továbbra is a központot terheli, minthogy a helyi választmány még nem rendelkezik a szükséges pénzerővel.

H I R E I N K

Reményi Ede, a világhírű hegedű-művész, e hó 22-én szívhez szóló játékával, minket turóciákat is magasabb zenei élvezetben akar részesíteni. Előadását Stubnyárfüredben fogja megtartani; kezdete este 6 órakor. Valószínűnek tartjuk, hogy a hírneves

magyar művészeknek számos hallgatója lesz, mar csak azért is, hogy rólunk sem feledkezik meg.

A felvidéki közm. egyesület tagjai Rózsahegyen, az augusztus hó 14-én megtartandó közgyűlés alkalmából nagy óvátókat készítenek elő Szavasszky Gyula államtitkárnak az egyesület elnökének. A közgyűlés tárgyai közt legérdekesebb az a terv, hogy az egyesület működési körén, vagyis tíz törvényhatóság (Nyitra, Trenseñ, Turóc, Zolyom, Liptó, Arva, Bars, Nógrád, Hont és Besztercebánya) területén nemzeti színész-övetkezetet készü szervezni. Még pedig ugy, hogy e kilenc varmegyében csak ket — három, állandó színházalulat működ-hessék, melyeket aztán az egyesület megfelelő erkölcsi és anyagi támogatásban részesít.

Főpapi előleptetések. Egyházi körökben beszéltek, hogy Samassa József egri érseknek primassa való filterjesztése a kormány körében befejezett tény. Kalocsai érsekék Schiauel Lőrinc nagyváradi, zagrabi érsekék Bende Imre besztercebányai püspök van kijelöve. Ellenben a megürülendő egri érseki székre Csaszka György szépi püspök, a szépi püspökség Szmrcecsányi Pál dr. egri ódalikonok, a nagyváradi Fraknoi Vilmos dr. s a besztercebányaira Rosszival István dr. országgyűlési képviselő, esztergomi kanokon van kizemelve. Egy másik verió szerint Dessewffy Sándor csanádi püspök lesz a kalocsai érsek, utódja pedig Csáky gr.

Athelyezés. Kekát József, volt szucsányi segédlelkész, Zolyomba helyezett s helyébe Holbay Ferenc besztercebányai káptalani karkáplán nevezetett ki. Ösintén ajánljuk a tavozot, aki szerete-reméltósága, nyajassága, nemkülönben hivatalbeli pontosságá által ugy a köznepet, mint az intelligenciát maga résére tudta meghódítatani. Hogy mily nehezen tavozott ó Szucsányból, s mily nehezen búcsúzott el tőle a nép, legszembén bizonyítják ama külöfös-nö-s hullatott könyvek melyek büsöbesezede által peregték le a hívek arcáról. — Viszont örömmel üdvözöljük az erközt, s reméljük hogy a szö-élet, — elődd-jének nyomdokain haladva — kárpótolni fogja. — r.

Érdekes vendége van Liptó-Szt.-Miklósnak mint nekünk onnan írják. Dr. Hercegh Ar-

Kisasszony! — ismétlém — ön mást is szeret?

Igen rebgte ő szendén és pirulva. És hanyat? — kérdeztem tovább fogcsikorgatva.

— Kilencet felelte a »második« szerelmem szemérmesen.

Találva voltam. Az »első«-nek kilenc gyermeke, a »másodiknak kilenc szeretője van. Oh én boldogtalan — (egészen a harmadik szerelmemig . . .)

Mikor a harmadikkal találkoztam, én tizenöt, ő tíz éves volt. Szép volt a neve, a szeme, a haja a homloka s mindene. Ennek még a lelke is. Mariskának hívták s kilenc évig szerettem. (Ismét ez a végzetes szám.) Rettenetes!

A porig alakzodom előtte, mert neki köszönhetem, hogy türelmes vagyok. (Kérem én egy ültemben végig hallgattam egy titkos zeneszerzőnek összes kiadatlan műveit. Három operát, kilenc operettet, huszonkét balettet és nyolcvanegy sonatát. Oh ezek a sonáták! Ezek voltak a legborzasztóbbak. Ót napig voltam a betegjűk.) Neki köszönhetem mondom, mert türelmetlenségével megtanított a — türelme. Az első esztendőben azt kérdezte, hogy mikor leszek valamivé, a másodikban, hogy mikor fogom megkérni, a harmadikban, hogy mikor veszem már el, a negyedikben ugyan ezt más változatban és így tovább a kilencedig esztendőig, mikor már nem kérdezhetett mert akkor már megszöktek.

Negyedik szerelmem története — sötét korszak.

Egy női zenekar primását szerettem s két hónapig — a mig t. i. szerettem — folyton németül beszéltem. Esténként találkoztam a leánnyal; én elmondtam neki százszor,

hogy mennyire szeretem s ő elmondta nekem ezerszer, hogy mennyire gyűlöli a magyarokat. S én — ségytellem de nem tagadtam — nem hagytam el annak dacára sem. Sőt — német verseket írtam hozzá. (»Es bocsásd meg a mi bűnünk . . .) Az egyikre még emlékszem. Két strofas volt, az elsőben én mondtam, hogy irigylem őt, mert a lányka játék közben szívéhez szorítja, a másodikban a hegedű valaszolta, hogy neki is csak olyan a sorsa, mint az enyém, mert a lány ó vele is csak játszik s velem is csak játszik. (Ez a remek szójáték a németben így hangzott: »Sie spielt mit dir, si spielt mit mir — und fűhlet nichts daeul!«)

Mondtam; a primásné német volt, szűda a magyarokat s én mégis szerettem. Menségem a biblia, mely világosan mondja hogy: »a ki téged kövel dobál, kenyérrrel dobál vissza.« Öngem — a magyart — gyűlöl és én őt — a németet szerettem. Két hónap után, miálatt én irtam német verseket. Kötöttem pénzt, kacagtam és dűhos voltam, végre fordult a viszony s ő szeretett engem, mig én őt — megvettem.

Így bosszultam meg a magyarokra szórt szidalmakat. Ez volt hazafias periódusa szerelmeimnek . . .

Ekkor kerultem Szilágy-Somlyóra. Ugy mentem oda, hogy végre phenni hagyom zaklatott szívemet s nem fogok szeretni, hanem drámát írni.

Ugy is történt, drámát nem irtam, ellenben szerelmes letem.

Első napon megismerkedtem a leánnyal. (De már ennek nem írom ki a nevét!) Mikor jól megnéztem megelégedéssel konsta-

ltam, hogy a leány nem tulságosan szép, nem tulságosan szellemes s egyáltalában van olyan, aki az én pihenő szándékaimat megvárhatja. S minthogy nem féltém tőle gyakraiban eljartam hozzá. Beszélgettem vele órákig, s egy percre csak azon vettem magamat észre, hogy ugy talalom, mutha a lány tulságosan kellemes volna Megjédtem.

Egy kissé szokatlan fegyverhez nyultam, hogy megovjam. Valogatok szekuratat gondolok ki, melyekkel a lanyt megkinozzam. Reggeltől estig boszankodtam akartam s reggeltől estig én boszankodtam. Nem neveztem soha másképp mint gyűnyéven s megtudtam volna csókolni érte, hogy miképp kacagot gnyulólódáson. Egyre eleclőttem, hogy milyen csöpp s azalatt azt kívántam, bár csak én is olyan csöpp volnék, hogy a leány szívébe tudnék lopozni. Felordítottam örömben, mert az irasban egyszer egy helyesirasi hibát találtam: egy mult idős ígét a harmadik személyben egy »t«-vel írt s én siettem hozzá jegezzni, hogy mért nem h á r o » t «-vel. Mikor pedig már leirtam, a homlokomra ütöttem, hogy milyen háromszoros okor vagyok én, mert hibát kerestem benne s aztán a hibáért meg jobban megszerettem . . .

Igen ugy esett. Mentől örültemben akartam őt szekalni annál boldogabban szerettem. S most midőn szerelmem már szinte öt hónapos, most ugy érzem, hogy még jobban szerettem. Nappal raja gondolok s éjjel róla álmodom. Egy piros pettyes kartonderek melyben gyakran láttam, folyton előttem van — egy hatatmas kerek kalap, melyet akkor visolt, mikor a vasuti stelenk sétáltunk s mely miatt nem láthattam a szemet, most is dűhösöz tesz — egy par

mogyorónak, melyet ő adott kölcsölnöm s egy másik par mogyorónak, melyet fogadásból én loptam az ajkáról, most is érzem az ízt . . . Szóval határozottan szerelmes vagyok. Sőt a jelekből ítélve, merem állítani, hogy ez lesz u t o l s ó szerelmem.

— Te kutyá, te kutyá — szól közbe a lellem. (Az én lellem mindig így gorombáskodik velem. Nem is tudom, hogy minek tartom! De előb-utóbb el is kergettem magamtól arra eskűszöm!) Mondom a lellem közbeszól s ezt mondja: Tudod, mit mond a székely L ó f ó Laci A p o r vajdanak mikor ez fogadkozik, hogy Drugeh Mária lesz utolsó szerelme? Nem tudod? Hat ez?

»Ha szösz helyett majd selymet font s

órsó,
Ha kutra jarva nem török a korszó,
Ha falra hanyat ott ragad a borsó,
Ha draga lesz a víz, a bor meg olcsó,

Akkor eskűdjél édes gazdam,
Hogy e szerelmem utolsó . . .

S Lőfőnek ott igaz van. Vajjon az én lelkeimnek is? — majd az idő fogja megmondani. Egyelőre ugy érzem, hogy a csöpp kicsi volt, mikor belefértközött a szíveembe, de odabenn oly nagyra nőtt, hogy most az egyszerű vers szerint: »nem lehet ám gyere ki . . .

Kabos Ede.

telek és a városi ügyek, sok évi távollét után
szülővárosát felkereste. Berlinből jött hol Dr.
Holchhausen titkos tanácsos és világhírű nő-
gyógyász oldalán működött, s mielőtt műkö-
dése rendes helyére, Budapestre indult, ne-
hány napot városunkban tölt.

Közönet-nyilvánítás. A lipót-tárnóci önk.
tiszóltó-egylet lapunk útján is hálas közö-
netét fejezi ki mélt. Kürthy Lajos főispán
úrnak, ezen egylet felszereléshez járult ke-
gyes adományáért.

A vasárnapi munkaszünet első napja ma
van. E szép nap felvirádoztatni ajánljuk ke-
reskedőink és iparosainknak, hogy iparkod-
janak minél előbb biztos tudomást szerezni
arról, mi szabad nekik és mi nem, mert ha
az új törvény követelményeinek meg nem
felelnek, rájuk olvashatják a pénzbüntetést,
mi 1-től 300 frtg terjedhet.

Aratás. Mint szakértő gazdától hallottuk,
Turócsmezőben, a hol a jégosó pusztított
nem felt, képeznél jobb aratásra van ki-
látás. Azonban a huvas, esős időjárás foly-
tán gabonánk meg pár hétig labon ma-
radnak, mert a pár nap óta beállott nyári
meleg csak nehezen fogja helyreállítani
az elmaradást.

Iparkamrai ülés. A besztercebányai ke-
reskedelmi és iparkamara f. évi július hó
21-én d. e. 9 órakor tartja rendes közös
ülését.

Verseny küglizás volt ma egy hete a va-
suti állomáson. A mérkőzés vagyis szép
számu társaságot hozott össze s mindvégig
lankadatlan volt a kitaras a kiállított nye-
reménytárgyak birhatásáért. Összesen hat
tárgy volt kiállítva, s ezek között első egy
ébrészto óra, a mire látszat szerint kevés
volt az érdeklődés, azon trüggy alant, hogy
ugyis korán szoktak a versenyzők felkelti,
tehát nincs rá szükségük. A vetelen megis
újy hozta magával, hogy egynek meg kel-
lett nyerni s ez a szerencsés Nauer György
volt, utórn három telibe való dobalsra 20
habot. A második nyermény egy palinkás
szervice volt, minek új birtokosa Zathureczky
Károly lett 18 bábbal. A harmadik tárgyat
egy sörös-kancsó, Matus György vitte el
17-re; a negyediket, egy kis török tájpiant
Michalus Sándor nyerte el 17-re s az ötödik
és hatodikat Fehér János, előbb 17, utó-
bb 16-ra. Ma a mérkőzésnek kisebb kal-
berű folytatása lesz.

Vándor ut a halálba. Lapunk most heti
számának zártkor vettük az alábbi hírt: A
kassa-oderbergi vasut egyik reggel fél 6
órakor Ruttkáról Kassa felé induló személy-
vonata, a mult heten Turányon túl egy, a
vágány mentén gyalogoló vándort elgázolt.
Az egész vonat átment a szerencsétlen fölött
s a vonatszemelelyzetből senki sem tudott
semmiről, csak a hatul ülő kalauz, a midőn
meglátta maga mögött a sineken vergődő
vérről borított szerencsétlent, állította meg
a vonatot. A szegény vándornak a vonat
kerekei jobblátat közvetlen térdén alul s a
bal lábát a csuklóban metszették el.

Az evangélikus zsinatra — mint értesít-
tünk, — a meghívokat szétküldötték ama
választási szabályzat szerint, melyet az
egyetemes gyűlés 1868-ban megállapított.
A püspökhöz, főfelügyelőkhöz személy-
szerint meghívók mentek, az egyházköz-
ségekhez pedig minden gyülekezethez kü-
lön. A zsinati képviselőket az egyházköz-
ségek által direkt választással nyeres me-
bizást. Esperesegyek szerint minden hitköz-
ség három képviselőre s azaz: egy egyhá-
zira, egy világra és egy tanárra vagy ta-
nítóra. E szavazatok azonban az esperes-
ségi gyűlésen bontandók fel, mely a man-
dátumot kalfija. Az esetre, ha a pánsz-
esperesegyek vonakodának a bekerző
szavazatokat elfogadni és a mandátumot
kiállítani, a zsinatnak jogában álland az
eziránt panaszó kérvényreli hozzá fordul-
ló hafiás egyházakati szavazataik beküldé-
sére szolniti fel s a szavazatok alapján
ama hitközségeknek, melyek a dunáninneni
renitens esperesegyekből magukat a zsinat
képviselietni kívánják képviselőit igazolni
és a zsinatra szavazati joggal befogadni.
Ekként, a ha hafias elemek nem tágitá-

nak, a pánszdlvoknak legkisebb reményük
sem marad, hogy a zsinattól való távol-
maradás által ennek határozatait meghiu-
sithassak.

**Az ostr. magyar államvasut magyar or-
szági hátozatának államosítása** perfektek
tekinthető. A vélti szerződést a kereske-
delmi és a pénzügyminiszter a kormány
nevében a törvényadta felhatalmazas érte-
lémében ma egy hete aláirták. A tekeköny-
vi bekezelés pedig e hó 14-n eszközöl-
tetett. A formális átvétel folyamatban van.

**A körmoebányai áll. főreáliskolánál fennál-
ló alumumba** az 1891/92. tanévre egy in-
gyenes és 19 mérésekelt díjat fizető tanuló
vétetik fel. Az illetők kötelesek a kör-
moebányai Alumneum-egyesület Igazgató-
sága-hoz címzett, mult évi iskolai és szegé-
nyeségi bizonyítványval felszerelt helyeg-
telen kérvényeket legkésőbb f. e. auguszt.
hó 1-ig Körmoebányára bérmentve bekü-
lden. Kesőbb beérkezett kérvények nem
vétetnek figyelembe. Az egész évi 70 frt
díjat illetők az iskolai beirtasok alkalmá-
val jelentkehetnek a tápintezeti igazgató-
ságnál. A mérésekelt és teljes díjak fele
minden félév elejen, az az szept. 1-én és
febr. 1-én előre fizendő. Körmoebányán
1861 július hó 16-án Pszotka Ferenc áll.
főreáliskolai tanár.

Júliás. A bisztricskai önkétes túzóltók
egyesülete folyó hó 19-én, »Híradók« mel-
let, az újonnan berendezett tánckörben jú-
liást rendez. Belépti díj tetszés szerint; a
tisza haszon az egylet javára fordított. A
rendezőgész gondoskodik étetek és italokról.
Kedvezőtlen időjárás esetén a kirandulás és
mulatság július 26-án tartatik meg.

A legerdekesebb kiállítás. Hentaller Lajos
és Farnék Béla által sok év óta gyűjtött
és kiválóan érdekes 48—49-es gyűjtemény
kiállítása néhány nap muiva a fővárosi
vigadó több termében megnyiták. E nagyon
érdekes kiállítás tartalmazza — és úgy-
szólván majdnem egész teljességgel —
mindazokat a képes ábrázolatokat, melyek
az 1848—49-iki szabadságharcunkról s
annak szereplőiről hazánkban, Európában
és Amerikában felkutathatók és megse-
rezhetők voltak. E kiállítás rendezői kérik
egyuttal az egész hazai közönséget, hogy
a birtokukban lévő szabadságharci emlé-
keket a kiállítás tartamára viszonozsolga-
latát vagy meghatározott díjért átengedni
sziveskedjenek. Minden ilyen küldemény
Hentaller Lajos orsz. képviselő és Farnék
Béla úrnak Budapest, V. a fővárosi viga-
dába küldend. A legesélyesebb kiállitható
tárgyat beküldő is egy életnagyságú fény-
kép imitációt kap Kossuth vagy valamely
fejesebb köllönk arcképéből. A kiállítás
lejelőztél pedig a gyűjtemény tulajdonosai
több száz darab érdekes tárgyat, ugymint
nyomatot és festet képeket, plakátokat,
fogverekeket stb. ajándékoznak a budapesti,
kolozsvári, aradi, kassai stb. olyan muze-
umoknak, a hol 48—49-es ereklyék is
vannak.

Uj heti lap. »Közérdek« cím alatt, új he-
lyi érdekló hetilapot indított meg Ripplý
Ede dr. besztercebányai ügyvéd. Mint az
előfizetési felhívásból kitűnik, a Közérdek
a »megsant Zólyommezeyi Lapokat« lesz
hivatva pótolni.

Novjegyzek (Folytatása a F. M. K. E. tu-
rócsmezeyi tagjai nevsorának). Hudák Endre
m. ailtorvos Mártonban, Hummel Ignac
kantortanító Hájban, Hutsenreyter Aurel
nőlk Mártonban, Just Ferenc földbirtokos
Tótprónán, Id. Just György földb. Neepalon.
Ifj. Just György orsz. gy. képviselő
Neepalon, Just Kálmán főispán Tót-
prónán. Káponai József kép. tanár, Znió-
varalján, Keleti Karoly tanító Felsőtúrse-
ken, Kertész János tanár Mártonban, Kli-
mo Vilmos ev. lelkes Pribócon, Kevicky
István m. főjegyző Mártonban Kohn Jakab
bérió Divéken Kornfeld Vilmos keresk.
Szucsányban, Kovács György r. k. plehá-
nos Neepalon, Kubala Alajos postafőnök
Mártonban, Dr. Lax Adolf ügyvéd Márton-
ban, Lehoczy Vilmos főszolgabíró Márton-
ban, Löwinger Armin fakerek, Szucsány-
ban, Löwinger Samu gazda Szucsányban,

Maszny Samu tanító Jezernice, Marinosk
Viki kisasszony Mosóc, Michalus Sándor
erdőgondnok Mártonban, Mihálitska István
kép. tanár Znióvaralján, Mőser Tivadár r.
k. esp. plebános Mossócon, Müllner Rudolf
szekgyári könyvvezető Mártonban, Nemes
János járásbíró Znión, Magyar olvasókör
Znión, Paulovits József cz. kanonok Szu-
csány, Pacák János körjegyző Mártonban,
Perl Henrik, keresk. Mártonban, Perl Zsig-
mond keresk. Mártonban, Pfleger Ernő
urad. erdész Mossócon, Rakovszki Ivan
földbirt. Nagy-Rákon, Rakssányi József ár-
vaszéki elnök Mártonban, Rátskay János
kép. tanár Znión, Rátskay Istv. tanító Márton-
ban, Rásztócky József tanító Kis-cep-
csény, Br. Révay Géza nagybirtokos Stier-
neskán, Révay Nándor földbirt. Trebosz-
tón, Révész Lajos polg. és keresk. isk. ta-
nár Mártonban, Richter József tanító F.
Stuónyán, Riecsánszky Nelli kisasszony
Mosócon Riecsánszki Matild tanítónő Mo-
sóck. Riedl Lajos r. k. plebános Tóthprónán
Roszsa János ev. lelkes Ivánkőfalván, Ro-
zenzweig Arnold tanító Mártonban Ruttkay
Béla körjegyző Pribócon, Ruttkay Sándor
szolgabíró Mártonban, Schultz Adolf keresk.
Szucsányban, Schultz Lajos földbirt. Szu-
csányban Schultheiss Ferenc, r. k. esp. jel-
banos Znión, Skulteti Géza urad. kasznár
Mosócon, Somogyi Géza kép. igazgató
Znión, Spitzer Mőric keresk. Szucsányban,
Stabó Lajos vasuti tiszt Mártonban, Szil-
veszter Román, plebános Szkieńón, Szofa
Károly fősopser Hájban, Szöllő Géza, kir-
tanf. Mártonban, Ifj. Topercer Lajos gyöng-
szerész Mártonban, Trozster Vilmos keresk.
Szucsányban, Trozster Gusztáv földbirt.
Szucsányban Trsko János mernők Zátur-
csán, Turóc-varmegye (alapió) Újhely Ven-
tula földbirt. Szucsányban, Ulrich And-
tanító Znión, Wiener Jakab tanító Szu-
csányban, Vladar Imre körjegyző Szucsány-
ban Velits Agoston földbirt. Tóthprónán,
Zaborszky Adolf, szolgabíró Stubnyafürdőn,
Zaturecky Imre arvaszéki elnök Márton-
ban, Zorkocy Tivadár főszolgabíró Stub-
nyafürdőn. Zvada Antal tanító Vrickón.

Az adriai biztosító tarsulat. Az 1890. év-
re vonatkozó igazgatósági jelentésben, mely
a május hó 21-én tartott közgyűlés elebe
terjesztett — a tarsulat fönalasa óta az
25-ik — következő jelentékenyebb adatok
foglatatnak: I. Eletbiztosítás. Az említett
évbén elfogadott biztosítások 10.263,303 frt
tőke és 144,116 frt jaradéksösszege ragnak.
Az évi végével a biztosítási állomány kerek
58 millió frt tőket és 142,097 frt jaradéket
felt halál- és életbiztosítások után 1890.
évbén 963,487 frt fizetett ki. Azonkivül fűg-
gő karok részére 177,776 frt helyezett
tartalekba. A díjtartalék tesz kerek 114,
millo frtot, a növekedés saját számlára tesz
973,392 forintot — II. Elemi (tuz-, szállit-
mány- és jég-) biztosítások. Ezen ágak díj-
bevételei 7,919,685 frtra ragnak. A viz-
tosítások 2,624,027 frtot igényeltek, a karok
pedig a vizbitosítási részletek levonása
után 3,764,153 forintot. Ezenkivül 290,751
frt fűggőben lévő károk fedezésére tartalék-
ba helyezett. A díjtartalék 1,646,504 frt
a több évi biztosítások tarcaja pedig kerek
20 és fél millió frtra rug. Az elemi biztosí-
tási ágak mindegyikre többé-kevésbé vesz-
teséggel járt. Az életbiztosítási ág nyeresé-
ge és a kamatfelesleg azonban megis lehet-
séressé teszi, hogy részvényeink 50 frt
osztalék fizetessék ki. A tartalékok növe-
kedése, 1082,420 frtot tesz, azok 1890. de-
cember végével kerek 14 egynevedés millió
frtra emelkedtek. Ezen közgyűlésben az el-
halt német főkonzul báró Lutteroth Ármin
ur helyébe a cs. kir. tengeri hatóság elnö-
ke dr. Alberi Glanstätt Ágosi báró, igaz-
gatósági tagga választott; továbbá újól
megválasztattak báró Reinit Karoly, szin-
ten igazgatósági tagga és Affendli György
ur szamvizsgálóva.

Süketeknek. Egy személy, ki egy közön-
séges szer által 23 éves süketség és fűl-
zagsból gyogyut ki, készséggel szolgál
azon szer leirtásával mindenkinek, ki hoz-
za fordul. Cím: NICHOLSON H. J., Wien XI

Felcélós szerkesztő: **Revész Lajos.**
Társzerkesztő: **Fehér János.**

Nyiltér.

**Farbige Seldienstoffe von
60 kr. bis fl. 7.65 per Meter** — glatt
gemustert ca 2500 versch. Farben und
Dessins) (— vers. roben- und stückweise
Porto- und Zollfrei das Fabrik-Depót G.
Henneberg (K. u. K. Hoflieferant.) Zürich.
Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr.
Porto.

291. sz.
1891.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi
LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennél közhí-
rít teszi, hogy a tek. tszámrtörni kir.
járásbíroság 2903. szamu végzése által
Kubán János végrehajtó javára Kubán Pál
s társai ellen 498 frt 57 kr. tőke, ennek
1891. év febrár hó 5. napjától számítandó
6 százalék kamatai és egyéb összesen 13
frt perköltés követelés erejéig elrendelt s
1887. évi december hó 21-én foganatosított
kiegültési végrehajtás alkalmával bírólág
elfoglalt és 1454 frtra becsült Kaputo La-
tinek Andrásnál 6 szürke, 1 barna ökör, 2
barna, 1 verhenyes tinó, 1 barna tehén,
20 méter roz, 30 méter arpa, Matko Hu-
moj Andrásnál 2 hamu színű ökör, 2 vő-
rös tehén, 1 barna, 1 szürkes üsző, 2 pe-
kanka, 1 barna, 1 pej ló, 1 pej 2 éves cskő,
Kubán Pálnál 1 sarga kanka, 1 pej ló, 6
méter roz, 6 méter árpából álló ingóságok
nyilvános árverés útján eladnának.

Mely árverésnek 2203/1891. sz. kiküldést
rendelő végzés folytán a helyszínen Kapunta
Látinak Andrá s társainál Turánban
leendő eszközésére 1891-ik év július hó
24-ik napjának délelőtti 10 órája hatá-
ridőül kiűzetett és ahhoz a venni szándé-
kozók ezennél oly megjegyzéssel hivatnak
meg: hogy az érintett ingóságok ezen ár-
verésen, az 1881. évi LX.t. c. 107. §-a ér-
telmében a legelőbbit igerőnek a becsáron
alul is cladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az
1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapi-
tott föltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt, Turóc-Szjt.-Mártonban 1891. évi
július hó 9. napján.

Zathureczky Jenő.
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetés.

Felvidéki számos barátommal
és jóakarómmal tudatom, hogy
**f. é. július 20-ától, au-
gusztus 1-éig** Liptó-Szent-
Miklóson, a

„Fekete sas“

című szállóban lakom és napon-
ként délelőtti 11—12-ig található
vagyok.

DR. HERGÓZOH ARNOLD
budapesti orvos.

